

Datum: 16.07.2026

Medij: Blic

Rubrika Svet

Autori: redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: RAT KAJE I URSULE

Napomena:

Površina: 900

Strana: 1,6

**Dve najmoćnije žene
Evrope u sukobu**

**RAT KAJE
I URSULE**

Datum: 16.07.2026

Medij: Blic

Rubrika: Svet

Autori: redakcija

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 900

Naslov: RAT KAJE I URSULE

Strana: 1,6

Jedan dugotrajan sukob u Evropskoj uniji, koji već dugo tinja ispod briselskih svodova, izbio je na videlo u ponedjeljak, kada su ministri spoljnih poslova zemalja članica razmatrali niz spornih opcija za zabranu trgovine sa ilegalnim izraelskim naseljima. Kako piše Euractiv.com, mesecima je Evropska komisija na čelu sa Ursulom fon der Lajen u sukobu sa Evropskom službom za spoljne poslove (EEAS), diplomatskim telom koje vodi Kaja Kalas, oko toga ko će kontrolisati spoljnu politiku.

Zemlje – među kojima Francuska, Španija, Belgija, Švedska, Irska i Holandija – zagovarale su zabranu trgovine sa ilegalnim naseljima na nivou čitave EU, tvrdeći da je imperativ da se blok uskladi blok sa međunarodnim zakonom. Kalasova, i sama pod pritiskom 11 ministara spoljne politike, zauzvrat je pritisnula svoje kolege u Evropskoj komisiji, koje je ranije ove godine optužila da ometaju rad na pravnoj proceni koju je zatražila u aprilu, piše "Euraktiv" navodeći da je, čak i kad je EK prošle nedelje prosledio dugo očekivano pravno mišljenje članicama EU, bilo očigledno da izvršni organ bloka nimalo nije oduševljen ovim potezom.

– Ne mislim da smo imali sračun saradnju sa Komisijom po ovom pitanju – rekao je "Euraktivu" visoki diplomat EU čija se zemlja zalaže za zabranu.

Predlozi Evropske komisije

Kako navodi portal, u dokumentu Evropske komisije nije iznet zvaničan predlog, već su predstavljene različiti pravni načini za ograničavanje ili sprečavanje protoka robe iz naselja. Tri opcije su uvođenje: strožeg sistema izdavanja dozvola, izuzetno visokih carina ili potpuna zabrana. Zemlje koje podržavaju zabranu trgovine sa naseljima smatraju da to pitanje treba posmatrati isključivo kao trgovinsku meru, za čije usvajanje je dovoljna kvalifikovana većina, a ne jednoglasnost država članica. Međutim, Evropska komisija je u svom dokumentu navela da bi svih 27 država trebalo da se saglase sa svakom budućom merom, jer je reč pre svega o političkom, odnosno spoljnopoličkom pitanju, a ne o

RAT KAJE I URSULE

Dve najmoćnije žene Evrope u sukobu zbog spoljne politike

tehničkoj trgovinskoj meri.

– Dokument je sastavio uži krug zvaničnika oko Fon der Lajenove – rekao je izvor

litičku sankciju, za koju je potrebna saglasnost svih 27 država. Oko desetak zemalja odbacuje takvo tumačenje.

Sukob je nastao zbog glasanja za zabranu trgovine sa ilegalnim izraelskim naseljima. Dok Evropska služba za spoljne poslove, na čelu sa Kalasovom, traži kvalifikovanu većinu za donošenje ove odluke, Evropska komisija i Fon der Lajen traže da se svih 27 članica složi

"Euraktivu".

Zahtev da svaka mera bude jednoglasno odobrena omogućio bi bilo kojoj pojedinačnoj zemlji da je blokira, bilo da je reč o Nemačkoj ili Češkoj ili nekoj trećoj državi članici. Berlin snažno zastupa stav da ovaj potez treba posmatrati kao spoljnopo-

litiku, zemlja koja bi mogla da prevagne u korist kvalifikovane većine za predlog zasnovan na trgovinskim pravilima, signalizirala je spremnost da razmotri takvu mogućnost. Očekuje se da će grupa ministara spoljnih poslova istaći da je apsurdno očekivati da

međunarodna trgovinska politika ne sadrži snažnu spoljnopoličku komponentu, kao i da će optužiti EK za taktiku odugovlačenja.

Sama Kalas je ranije ove godine priznala da nije postojala ni jednoglasnost, niti kvalifikovana većina – od najmanje 15 država koje predstavljaju dve trećine stanovništva EU – za bilo kakav potez. Komisija je prošlog septembra zvanično predložila sveobuhvatne sankcije protiv Izraela, uključujući suspenziju trgovinskih povlastica koje Izrael uživa na osnovu Sporazuma o pridruživanju sa EU. Mnogi bi rekli da je to bio toliko velik politički izazov da od samog početka nije imao realne izgleda da dobije podršku nacionalnih

vlada, koje se do danas o tome nisu uslagasile, piše "Euraktiv".

Odložena odluka

Nakon sastanka u ponedjeljak, ministri spoljnih poslova EU neće se ponovo formalno sastati pre 12. oktobra, kada će Izrael verovatno biti usred predizborne kampanje. Opšti izbori u Izraelu biće održani 27. oktobra, saopštila je u nedelju koaliciona vlada te zemlje. "Gardijan" ukazuje da su ovo prvi izbori u zemlji od napada Hamasa koji je pokrenuo rat u Gazi. Izrael će 27. oktobra održati parlamentarne izbore, čime će njegovi građani prvi put od napada Hamasa 7. oktobra 2023. imati priliku da daju svoj sud o premijeru Benjaminu Netanjahuu i njegovoj koaliciji, navodi list.

Prema "Euraktivu", evropske institucije će verovatno biti oprezne kada je reč o preduzimanju bilo kakvih mera usred žestoke izborne kampanje, posebno zato što bi to moglo ići naruku ekstremističkim ministrima poput Itamara Ben Gvira, dok kandidati nastoje da poraze Netanjahuu i njegove koalicione partnere. To

AMBICIOZNE I SA PEDIGREOM

Sukob između predsednice Komisije i njene visoke predstavnice za spoljne poslove u Briselu se i otvoreno komentariše. Na jednom događaju koji je organizovalo Predstavništvo Bavorske pri EU, bivši evropski komesar Ginter Etinger govorio je o „medusobnim podbadanjima koja troše mnogo energije“, dodajući da se pod vodstvom Ursule fon der Lajen Komisijom upravlja više „predsednički nego kolegijalno“. Za samu Kalas tvrdi se da je jednom upotrebila reč „diktatorka“. Dve žene imaju mnogo toga zajedničkog: obe potiču iz političkih porodica, obe uspešno uskladjuju veliku porodicu i karijeru, obe se smatraju ambicioznim i disciplinovanim. Razlika je u tome što je Kalas već bila premijerka Estonije, dok je Ursula fon der Lajen u Nemačkoj bila „samo“ ministarka.

znači da je Izrael, dobrim delom zahvaljujući EK, za sada izbegao posledice, navodi portal.

KALASOVA UPOREDILA IZRAEL SA APARTHEJDOM

Otkako se pojavila tvrdnja da je glavna diplomatkinja EU Kaja Kalas izraelsku vladu uporedila sa „sistemom aparthejda u Južnoafričkoj Republici“, kritike na njen račun dodatno su eskalirale. Nemački kancelar je javno ukorio na poslednjem samitu EU: „Izričito se ne slažem s takvim izborom reči i o tome se mora temeljno razgovarati“, rekao je Fridrich Merc.

Kako piše „Dojčevle“, predsednik Odbora za spoljne poslove nemačkog Bundestaga Armin Lašet javno je zatražio njenu ostavku. Sama Kalas izjavila je: „Ne mogu se neprestano boriti protiv tih senki, protiv tvrdnji šta sam navodno rekla iza zatvorenih vrata ili nisam rekla. Držimo se onoga što sam zvanično rekla – to je evropsko stanovište koje zastupam.“

Ishod spora oko ovog pitanja vezanog za Izrael, mogao bi da odgovori na pitanje ko zaista vodi spoljnu politiku Evrope, Kalasova ili Fon der Lajen

